

vaariumit. Ohoo, kui huvitav!

Andrus Vaarikuga võis kohtuda ka "trompetis".

Montaaz Margus Mikomägi fotodest

olemas – lavastaja, isa, kes ütleb, mis sa tegema pead.

Sa oled siis jumal ja isa nüüd – lavastaja?

Kuidagi olude sunnil jah. Ma viis aastat tagasi ütlesin, et lavastamine võrdub minu jaoks sellega, kui seisaksin Pärnu maanteel kahe tramiliini vahel draamateatri ja kultuuriministeriumi aken- de all ihualasti.

Tätte ja Nüganen ja Anu Lamp rääkisid mulle augu pähe. Ja läks hästi, tekkis hasart ka. "Palju õnne argipäevaks" mängiti vist ligi 200 korda.

Ma tahan mängida, ma ei taha lavastada. Mul ei ole võimuiha. Lavastajaid Eestimaal loe ühe käe sõrmedel üles, ehkki lavastajate liidus on neid sadakond vist. Mina ei ole selles liidus.

Jaan Rekkor küll sind kiitis, lavastaja Vaarikut.

Oi jumal, me tegime Gershwin'i Rekkoriga, no siis...ta oli ikka... Me olime kooli ajal väga head sõbrad, ta elas meil. Samal ajal kõik, mis puutus loomingusse... meil oli konkurents. Ta on sportlase tüüpi. Ega ta ei kaota kunagi. Millegipärast ta arvas, et mind eelistatakse talle.

Ja kui tegime Gershwin'i Linnahallis, Jaaniga, koostöö

oli fantastiline. Ma kartsin küll väga, et ta vaatab, et sina, pasapeeter, tuled ütlema mulle, mis ma tegema pean, lavastaja.

Ta oli Georg Otsas ka, temast oli nii palju abi. Ta mõtles kogu aeg kaasa, tuli ja rääkis mulle kõrva sisse, et kuule, mis sa arvad, äkki võiks teha niimoodi. Ta on täielik workhoolik (*work – töö, MM*), kõige positiivsemas mõttes. Selline, kes ei tööta ennast lolliks, vaid töötab tiimiga kaasa kogu aeg.

Minu meelest on ta... ma ei hakka nimesid ütlema, aga ta on teinud mitmest inimesest lavastaja. Ta lavastab tükid ära, nii Pärnus ja igal pool mujal ka. Sellepärast, et kui ta juba tööd tegema hakkab, siis ta teeb seda sellise väega, mis on ennenägematu. Superproff. Tema ja Sepo Seeman on teistmoodi näited, mehed, kes saavad ka elus hästi hakkama, on pädevad. Nii et igal reeglil on erandeid.

Sul on õnn olnud mängida laval kõike. Komöödiat ja tragöödiat...

Tänu Karusoole, Undile ja Pedajasele.

Tänu lavastajatele?

Just. Mati Unt pakkus mulle mängida Osvaldit, Ibseni "Kummitustes". Mul tõusid

ihukarvad püsti. Olin mõelnud, et jäängi eluaeg niisuguseks tolaks. Olen jah kõike saanud, Molière'i, Shakespeare'i... õnn, õnn, õnn.

Kui ma mõtlen oma unistuste peale keskkooli lõpus, siis unistasin, et saaksin seista mõnes rahvateatris, kostüüm seljas, hellebardiga tagumises reas. Ma oleks rahul olnud. Läksin ETKVLi kauba- baasi transaks, kui lavakasse ei saanud.

Mu unistused on täitunud 2000–3000 protsenti.

Kui mulle praegu keegi teataks, et ma nädala pärast suren, siis ma ütleks, et aitäh selle elu eest. Aitäh.

Mis tähendab sinu ateism?

See tähendab, et mulle ei ole antud olla usklik. See pole Keskerakonda astumine. Et ma nüüd lähen.

Ilmselt nii suur häda pole olnud, et oleksin tormanud kusagile kirikusse ja palunud jumalikku ettehooldust ja totaalsust vastutust oma tegude eest. Ma väga kadestan inimesi, kes on religioossed. Olen mõelnud vahel, et ateistina õnnelik olla on mehisem.

Kas sa sellest ei unista, et sul oleks jälle koduteater ja garderoob?

Ei, tead, kui ma Draamateatrist kinga sain, joomise

pärast, siis istusin kaks kuud kodus. Sõin oma krediitkaardi tühjaks. Ja ega telefon ei helisenud ka, sõbrad olid ka kadunud. See oli raske aeg. Ma ei tea, kas sa paned selle sisse, ise otsusta. Sõltumatu õppimine võttis minult väga palju psüühilist jõudu. Olen selle nüüd ära õppinud. Ei taha seda käest lasta.

See on muidugi dilemma, ikka tahaks, et oleks isa ja jumal. Et keegi õppealajuhataja oleks, kes ütleks, mis sa tegema pead.

Georg Malvius tegi meile Mait Malmsteniga pakkumise, et oleksime läinud Vanalinnastuudio palgale. See oli superpalk, mida pakuti. Aga siis nad läksid riidu. Mul oli Malviusega superklapp.

Teed sa enda jaoks hinnalandust, et see on tilulilu?

Ei tee. Ei tee. Ükskõik, mida ma teen, olen ühtemoodi närvis. Närvis, kas ma teen asja ära nii, nagu olen plaeninud. Kõige õudsem on see, kui sa närvis ei ole. Siis oled nagu surnud. Siis asi ei huvita.

Olen palju teinud igasugu komöödiad. Räägin näitlejatele ikka, et nalja saab ainult siis, kui teha seda nagu Tšehhovit või Shakespeare'i. Komöödias on ka elavad inimesed. Jälle see *schauspiel* ja

acting.

Komöödia tekib, vaadates teise inimese tragöödiat. Ja seda peab tegema niivõrd tõsiselt, et nuta. Kultuur tekib näitleja loomingus mitte tänu sellele, kui kultuurset materjali sa mängid, vaid sellest, kui meisterlik sa oled.

Ma kordan ennast, aga keda sa ikka tsiteerid kui mitte iseennast: mulle teadolevatest vaba aja veetmise vormidest on elu parim meelelahutus. Meele koondamine on ka meelelahutus. Arvan, et kui Juri Lotman tegeles semiootikaga, siis see oli tema jaoks parim meelelahutus.

Elame üks kord. Pärast surma jõuab mossitada küll. Elame esimest korda, mustandit teha ei saa. Paneme puhtalt hommikust õhtuni ja kogu aeg õpime.

Ootad sa seda, et helistaks Merle Karusoo ja ütleks, Andrus, on aeg, tule, mängi?

Jah, muidugi, seda küll ootan.

Mulle helistas Ingomar Vihamar, ta väga meeldib mulle lavastajana. Aastavahetusel hakkas temaga proove tegema. Üks Soome asi. Endlas tuleb see aastavahetusel välja. Mängin 60aastast naist, kes on terve etenduse limakku täis. Vahetab oma ku-

seseid pükse... Hästi helge näitemäng, hästi armas, selline pime nurgake Soome- maal. See on täielik väljakutse.

Suvel teen ukrainlastega filmi. Teevad Eestis Ukraina "Sõrmuste isanda" varianti. Merle Palmistega mängime. Tema on kuri kuninganna ja mina olen sõjaminister, staabiülem Rambo. Neil pole seal linnuseid. Tulevad siia. Üks pealinn on Kuressaares, teine Rakveres. Terve tiim tuleb kohale.

Täna teeb näitleja kuulsaks televisioon.

Mihkel Mutt on jah ka seda öelnud. Salmonite ajal. Mihkel ütles siis, et teatrisse tul- lakse vaatama seebinäitle- jaid. Mis teha, nii see on. Kui sind pole televisioonis, siis sind pole olemas.

Oled sa linnaeluga leppinud?

Mind kisub maale. Unistus on, et tahaks linnas teha pool aastat intensiivselt tööd ja pool aastat olla maal.

Sul ikka auto on?

On jah ja luba on ka. Auto on mul juba tütre käes. Ma päris totu ei olegi, võin sõita, kui vaja on, aga ma ei taha. Mul kulub terve mõistus sõit- mise peale ära. Kui pean päeva linnas sõitma, siis sööks kodu tapeeti.

Mida sa kardad?

Kardan vaimuhaigusi. Ma pole eriti stabiilne tüüp. Olen kindel, et psühhos ja skisofreenia on nakkushaigused. Kui...

Aga sinu osad, kas sealt ei jää...

Näitlemine on teraapiline elukutse. Elan kõik need kurjad kired laval välja. Legaalselt. Mängin Richard kolmandat ja tapan inimesi ja tänu sellele ei tapa kedagi elus. See on seesama, millest alustasime.

Ma kardan surma ka. Ma tahaks elada väga vanaks. Viimasel ajal on läinud kolm lähedast - isa, vend ja Mati Unt. Ma olen teadlik surelikkusest, see ei tule mulle ju...üllatusena. Mul on elu lõpuni mees, kuidas kunagi ammu tark tatarlane Dajan Ahmet mu kätt vaatas. Vaatab, pikalt. Ja peab pausi. Ikka peab pausi. Veel paus. Küsin, et kas kuuskümmend ikka venitab välja, ikka paus. Siis ütleb, maksa või peale, 58, mitte päevagi rohkem. See oli 15 aastat tagasi. Ma ei usu, aga mees on.

Peab elama, surnud jõuab olla küll.

***

Ants Paju jääb meist maha oma mille kokku ajama.